

Are valla leht

Nr. 1) 76

arevallaleht@hotmail.ee

Leelo Lusik

jaanuar/veebruar 2008

51 42 621

„Eesti on meie oma riik,
meie vanemate ja vanavanemate
looming, meie endi õnn ja rõõm.
Ainult meile endile, meile kõigile,
kuulub privileeg ja samas kohustus otsustada, kuidas me
edasi läheme ja millise Eesti me oma lastele pärandame.
Tehkem Eesti ühiselt suuremaks!“

Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves

23. veebruar 1918

Erinevalt ülejäänud Eestist tähistatakse Pärnu linnas Eesti Vabariigi aastapäeva nii 23.veebruaril kui 24.veebruaril. Ning selleks on ka omad ajaloolised põhjendused. Sest just nimelt siin linnas kuulutati iseseisvusmanifest esmakordselt välja 23.veebruaril 1918.a. ajaloolise Endla teatri rõdult.

**Mis Pärnu linnas sel kuupäeval toimub võid
lugeda leheküljelt 21. Meie vallas hakatakse
pidustustega veel varem peale ...**

**21. veebruaril Pärivere klubis kell 13.00
Vabariigi 90. Aastapäevale pühendatud
pidulik kontsert-aktus.**

Temaatiline kava – juhendab Elve Tamvere
Jana Trink'i erakooli muusikastuudio etteaste.

**22. veebruaril Suigu Seltsimajas kell 18.00
Vabariigi 90. Aastapäevale pühendatud
pidulik kontsert-aktus.**

Esinevad Suigu LAK lapsed ja Rääma kooli AGAPELLA
käsikellastuudio. Avatud kohvik.

Mõlemale üritusele on oodatud kogu vallarahvas!

TÄNA LEHES:

Vallavanema veerg
lk. 2

**Volikogu ja
vallavalitsuse
istungite otsused**
lk. 3

Riiklikud toetused
lk. 5

**Muudatused uuel
aastal töö-, tervishoiu
ja sotsiaalvaldkonnas**
lk. 7

**Valla eakate ja
puuetega inimeste
aastalõpupidu** lk. 12

Spordigala 2007
lk. 16

Teated lk. 19

Juubeliaastast ja juubelikuust

Käes on Eesti Vabariigi 90-aastaseks saamise kuu. 90 on väärika riigi väärikas sünnipäev. Are vallas on vähe neid sitkeid inimesi, kes on kõigi rõõmuks tänaseni olemas ja vanemad oma riigist. Kui poleks olnud 50-aastast okupatsiooni, võiksime pidada oma rahvusriiki maailma ülejäänud 200 hulgas kindlalt vanemate hulka kuuluvaks.

Juubeliaasta on rikas oluliste tähiste poolest. Pidulikumalt kui tavaliselt tähistati äsja Tartu rahu 88. aastapäeva, lähenevad Pärnule eriti tähtis 23. ja kogu Eestile tähtsaim 24. veebruar.

Iga väiksem ja suurem, noorem ja vanem kodanik Eestimaal, kindlasti ka Are vallas, tunneb ennast paremini hinnatuna, toetatuna ja kaitstuna, kui riigis ja vallas on asjad korras. Samas algab aga euroopalik vabariik igaihest endast, oma kodanikuaktiivsusest, iseenda arendamisest, usinusest ja tahtest. Kuid ka peresuhetest ja kodusoojusest, tuttavate ja sõprade olemasolust ja koostööst, meeleolust ja saavutustest tööl, õpetusest, õpihimust ja kasvamisvõimalustest koolis, tervetest eluviisidest ja tervisest.

Riigivõim, mida riigiisad ise tihti riigiks tikuvad pidama, ja kohalik omavalitsus - nende ülesandeks on vastavalt oma volitustele korraldada elu ja inimeste vahelisi suhteid üleriigiliselt ja valdades ning linnades.

Are vallavalitsus soovib rahvale juubeliaastaks tavalisest rohkem teo- ja koostöötahet, korraarmastust ja ilumeelt, loomulikult ka tavalisest paremaid tulemusi tööl ja koolis, tervist ning õnne peredes ja kodudes!

Iseendal – vallavalitsusel, -ametnikel ja koolmeistritel – näeme sel aastal samuti eelmisest suuremaid ja keerukamaid kohustusi,

eeskätt Are põhikooli uuendamisel. Samuti aga valla sotsiaalmaja valmishitamisel, vee- ja kanalisatsiooniprojekti(de) jätkamisel, teede korrastamisel, valla heakorra parandamisel, mahuka ja ilusa vallakeskuse remontimisel valla suurte ja väikeste inimeste parema teenindamise, kultuuri ja vaba aja veetmise huvides jne. Mõistagi on meie sooviks paremini ja kiiremini osutada inimestele kõiki muid valla kohustuseks olevaid teenuseid.

Kooli renoveerimine käib. AS Pärnu REV-i töömehed on vanema korpuse välitööde kallal. Praeguseks on juba uus plekk-katus peal, jätkame seinte ja küttesüsteemi uuendamise ning akende vahetamisega. Uuema, parema ja ilusama kooli nimel palume lastelt, vanematelt ja õpetajatelt kannatlikkust. Mahukamate sisetöödeni loodame nn KOIT-kava investeringutaotluse rahuldamise ootuses jõuda suvisel koolivaheajal.

Koolimaja peab saama ja saab paremasse korda – juba selle aasta sügiseks. Kindlasti ootame siis enamikku veel seni mujal õppivaid lapsi oma koduvalla põhikooli. Pole põhjust maksta valla õhukesest eelarvest miljonit krooni meie maksumaksjate raha teiste omavalitsuste (põhi)koolide toetamiseks. Kannatavad ju Are Põhikooli ja Suigu Lasteaed-alkkooli õpilased ja õpetajad, kannatab kõiki vallaelanikke huvitavate muude tööde tegemine.

HEAD SAABUVAT VABARIIGI 90. AASTAPÄEVA!

Jaanus Männik, vallavanem

18. jaanuari Are Vallavolikogu istungi otsused:

1. Otsustati võtta vastu määrus nr.1 Biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete, paberi- ja pakendijäätmete ning ohtlike jäätmete kogumise kord. Korra kehtestamise tingib asjaolu, et igal vallal peab olema määratud, kuhu ja kuidas ladustada erinevad jäätmed.
2. Andmete täpsustamisel on selgunud, et Agnes Lillemägi ei ole äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, mistõttu tunnistati kehtetuks Are Vallavolikogu 05.10.07 otsus nr. 57 ja tehti uus ettepanek avalduse esitanute vahel kokkuleppe sõlmimiseks maatüki nr 7 osas „Vaba põllumajandusmaa maatükk nr 7, Päriveri küla”.
3. Andmete täpsustamisel on selgunud, et Valdur Aia ei ole äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, mistõttu tunnistati kehtetuks Are Vallavolikogu 05.10.07 otsus nr. 59 ja tehti uus ettepanek kokkuleppe sõlmimiseks avalduse esitanute vahel „Vaba põllumajandusmaa maatükk nr 9, Eavere küla” osas.
4. Andmete täpsustamisel on selgunud, et Ain Alamaa ei ole äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, mistõttu tunnistati kehtetuks Are Vallavolikogu 05.10.07 otsus nr. 64 ja tehti uus ettepanek kasutusvalduse avalduse esitanute vahel „Vaba põllumajandusmaa maatükk nr 14, Eavere küla” kokkuleppe sõlmimiseks.
5. Andmete täpsustamisel on selgunud, et Ain Alamaa ei ole äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, mistõttu tunnistati kehtetuks Are Vallavolikogu 05.10.07 otsus nr. 65 ja tehti uus ettepanek kasutusvalduse avalduse esitanute vahel „Vaba põllumajandusmaa maatükk nr.15, Eavere küla” kokkuleppe sõlmimiseks.
6. Algatati Are valla üldplaneeringu keskkonnamõtjude strateegiline hindamine.
7. Algatati Lepplaane külas Reino kinnistu detailplaneering.
8. Volikogu otsustas toetada Are Vallavalitsuse otsust, milles oli ettepanek volikogule suurendada 2008.a. momendil menetluses olevas eelarves vallamaja renoveerimiseks ettenähtud summat. 215 000.- kroonise lisaeraldise allikaks arvestada eelaveprojekti prognoositust suuremaid tulude laekumisi ja väiksemaid kulutusi 2007.a. Vallavanem Jaanus Männik selgitas, millises ulatuses on remont planeeritud.
9. Informatsioon.

Pärnumaa Vapimärgi saamiseks kandidaadi (-tide) esitamine Maavanemale. 3.jaanuaril Pärnu Maavalitsusest saabunud pressiteate luges ette volikogu esimees Vilja Alamaa. Vapimärk omistatakse inimestele, kes oma töö ja tegevusega on oluliselt kaasa aidanud Pärnumaa arengule. Volikogu otsustas esitada Pärnumaa Vapimärgi kandidaadiks Elve Tamvere – kohaliku elu edendaja ja valla ajalooaamatu väljaandja

Are Kooli renoveerimisest. Jaanus Männik rääkis KOIT-kava komisjoni külastusest Are Põhikooli ja kooli renoveerimise kavast.

16. jaanuari Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Valiti Suigu keskuse joogiveega varustamiseks Suigu Lasteaed-Algkooli läheduses asuv puurkaev S-1.
2. Nõustuti maa ostueesõigusega erastamisega Maire Puuramile Are vallas Päriveri külas Karulauda maaüksuse osas.
3. Nõustuti maa ostueesõigusega erastamisega Raivo Tõnsingule maatükk nr.1 Are alevik Lepplaane tee 7 ja maatükk nr. 2 Are alevik Lepplaane tee 7 maaüksuste osas.
4. Määrati Are vallas Are alevikus asuva Are vallale kuuluva vallamaja teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 22249 m².
5. Määrati Are vallas Niidu külas asuva Are vallale kuuluva elamu teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 4760 m².
6. Anti nõusolek Kooli tn 9 kinnistule reovee kanalisatsiooni survetrassi projekteerimiseks.

7. Väljastati ehitusluba Are Põhikooli hoone renoveerimiseks.
8. Väljastati Eke Andresson`ile ehitusluba tuletõrjetiigi ehitamiseks Alt kinnistule Are vallas Eavere külas.
9. Väljastati ehitusluba Tõnu Tillartile Reieli eratee renoveerimiseks Kurena külas.
10. Anti välja korraldus teha ettepanek Are Vallavolikogule suurendada menetluses olevas 2008.aasta eelarves eraldist vallamaja fuajee, trepi, koridoride ja tualettruumi renoveerimiseks.
11. Muudeti Are Vallavalitsuse 21.12.2007.a. korraldust nr 198 „Mobiiltelefonide kululimiitide kehtestamine”
12. Vabastati kaks inimest hooldaja kohalt ja lõpetati hooldajatoetuse maksmine.
13. Anti välja korraldus maksta välja matusetoetus summas 800.- ühele inimesele.
14. Tulenevalt Are valla rahva soovist kasutada Tootsi ujulat ujumiseks, anti välja korraldus tasuda Are valla elanike poolt Tootsi ujula kasutamise eest kahel korral kuus 500.-krooni.
15. Otsustati maksta Are vallast pärit olevatele Pärnu Lastekodu kasvandikele taskuraha.

22. jaanuari Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Otsustati inimesele määrata hooldaja ja maksta hooldajatoetust.
2. Otsustati maksta valla sotsiaalse kaitse eelarvest:
 - ühekordne toetus prillide kompenseerimiseks summas 1300.- krooni.
 - toimetulekutoetus neljale inimesele summas 4660.- krooni.
 - ühekordne toetus ravikulude kompenseerimiseks kolmele inimesele summas 2600.- krooni.
3. Anti korraldus sihtfinantseerida OÜ Are Vesi tegevust I kvartalis 2008.a. 50 000.- krooniga.
4. Otsustati lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks isikud, kelle taotlused olid piisavalt põhjendatud.
5. Otsustati kinnitada Are alevikus Töökoja kinnistul nr 3111706 asuva töökoja-garaaži renoveerimise projekteerimistingimused.
6. Kinnitati Suigu keskuse puurkaevude ja joogiveetorustike projekteerimistingimused.
7. Väljastati ehitusluba OÜ-le Jaotusvõrk Ristikü tn.10 ja Ritsika tn.11 liitumiseks elektrivõrguga.
8. Informatsioon:
 - Are Põhikooli renoveerimise käigust;
 - Vallamaja remondist ja lepingu sõlmimisest;
 - Are valla õpilastranspordist;
 - Are vallast huvikoolides käivate laste õppemaksu kompenseerimisest;
 - Are valla üldplaneeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamise programm-projektist;
 - Suigus asuva sotsiaalmaja remondiprojektist ja ja taotlusest Hasartmängumaksu Nõukogule.
 - Vallavalitsuse planeeritavatest otsustest;
 - Vallavalitsuse istungite planeerimisest.

Riiklikud toetused 2008 aastal

Peretoetused

Peretoetusi on kümme liiki.

Sünnitoetus on ühekordne toetus, mille suurus on 5000 krooni.

Lapsendamistoetus on ühekordne toetus, mille suurus on 5000 krooni.

Lapsetoetus on igakuine toetus, mida makstakse lapse sündimisest kuni tema 16-aastaseks saamiseni.

Lapse õppimisel põhikoolis, gümnaasiumis või põhikooli baasil kutseõppeasutuses või põhihariduseta lapse õppimisel kutseõppeasutuses makstakse toetust lapse 19-aastaseks saamiseni. Kui laps saab jooksva õppeaastal 19-aastaseks, siis makstakse toetust õppeaasta lõpuni.

Toetuse suurus pere esimese ja teise lapse kohta on 300 krooni ning kolmanda ja iga järgmise lapse kohta 900 krooni

Lapsehooldustasu on igakuine toetus, mida makstakse:

- kuni kolmeaastast last kasvatavale ühele vanemale või vanema asemel lapsehoolduspuhkust kasutavale isikule on 600 krooni;

- peres, kus kasvab kuni kolmeaastane laps ja veel kolme- kuni kaheksa-aastaseid lapsi, ühele vanemale igakuiselt 300 krooni iga kolme- kuni kaheksa-aastase lapse kohta;

- kolme- ja enamalapselises perekonnas, kus on kolm või enam vähemalt kolmeaastast lapsetoetust saavat last, ühele vanemale iga kolme- kuni kaheksa-aastase lapse kohta 2008. aastal 300 krooni.

Lapsehooldustasu saavale isikule makstakse iga kuni üheaastase lapse kohta täiendavat lapsehooldustasu. Täiendava lapsehooldustasu suurus on 100 krooni kuus.

Lapsehooldustasu ei maksta lapse kohta, kelle sünniga või lapsendamisega seoses makstakse sünnitus- või lapsendamishüvitist ravikindlustuse seaduse alusel või vanemahüvitist vanemahüvitise seaduse alusel.

Üksikvanema lapse toetus on igakuine toetus, suurus on 300 krooni

Ajateenija lapse toetus on igakuine toetus, mida makstakse kaitsejõudude ajateenistuses oleva vanema lapsele 750 krooni.

Koolitoetust makstakse lapsetoetust saavale lapsele iga õppeaasta alustamiseks 450 krooni.

Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus on igakuine toetus, mida makstakse vanemliku hoolitsuseta jäänud lapsetoetusele õigust omavale lapsele, Toetuse suurus on 3000 krooni.

Elluastumistoetus on ühekordne toetus vanemliku hoolitsuseta isikule. Toetuse suurus on 6000 krooni.

Seitsme ja enamalapselise pere vanema toetus suurus on 2640 krooni

Vanemahüvitis

Vanemahüvitise seadus jõustus 2004. aasta 1. jaanuaril ja selle eesmärk on hüvitada väikelapse kasvatamise tõttu saamata jäänud tulu. Isikule, kes tulu ei ole saanud, tagatakse hüvitise määra (2008. aastal 3600 krooni) suurune sissetulek. Vanemale, kes on saanud tulu arvestatakse vanemahüvitise suurus vastavalt makstud sotsiaalmaksule. Arvutamise kord olemas sotsiaalkindlustusameti kodulehel.

Vanemahüvitise maksmist alustatakse sünnitus- või lapsendamishüvitisele õigust andva sünnitus- või lapsendamislehe lõpupäevale järgneval päeval ning makstakse ajani, mil sünnitushüvitise päevadega kokku täitub 575 päeva.

Soodustused represseeritutele:

Tervishoiuteenuste ja ravimite hüvitised represseeritutele

Sotsiaalkindlustusameti piirkondlike pensioniametite kaudu saavad represseeritud ja represseerituga võrdsustatud isikud järgmist hüvitist:

- Eriarstile makstud visiiditasu, retseptiravimite, hambaraviteenuste, meditsiiniliste abivahendite ja taastusravi tuusiku hüvitist kalendriaastal tehtud kulutuste eest kokku makstakse alates 2007. aastast kuni 2500 krooni. Kui represseeritu teeb kalendriaasta jooksul nimetatud kulutusi väiksemas summas kui 2500 krooni, siis hüvitatakse tegelikult tasutud summa.

Taastusravi hüvitisele on õigus üle 63-aastastel represseeritud või noorematel represseeritud, kellele makstakse vanaduspensioni riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel.

Represseeritud isikute soodustused

Lisaks hüvitistele on represseeritud õigus järgmistele soodustustele:

- õigus külastada tasuta riigimuuseumi, üldlaulu- ja –tantsupidu ning koolinoorte laulu- ja tantsupidu;
- õigus tegeleda tasuta harrastuskalapüügi;
- isiku omandis oleva kinnisasja kohta väljavõtete tegemine maakatastrist on vabastatud riigilõivust;
- kohalik omavalitsus võib maamaksust vabastada elumumaa, kui represseeritud isik ei saa sellelt rendi- või üüritulu.

Represseeritute sõidusoodustused

Sõidusoodustus on represseeritu õigus rahalisele hüvitisele, millega kompenseeritakse talle raudtee-, maantee- ja veeliikluses riigisiselisel liiniveol (kaasa arvatud kommertsliiniveol) ühistransporditeenuse kasutamise sõidukulude.

Määruse kohaselt hüvitatakse represseeritud isikule 50% sõidupileti hinnast või sõidukulust, kuid mitte rohkem kui 500 krooni kalendriaastas. Hüvitise taotlemise lõpptähtaeg on sõidukulude kandmisele järgneva kalendriaasta 10. aprill.

Sotsiaaltoetused puuetega inimestele

Toetusi määratakse ja makstakse Eesti alalisele elanikule või tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel Eestis elavale isikule lisakulutusi põhjustava keskmise, raske või sügava puude korral.

Puudega lapse toetust makstakse igakuiselt kuni 16-aastasele puudega lapsele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud tegevusteks:

- keskmise puudega lapsele 1080 krooni;
- raske või sügava puudega lapsele 1260 krooni.

Puudega tööealise inimese toetust makstakse igakuiselt keskmise, raske või sügava puudega 16-aastasele kuni vanaduspensioniealisele inimesele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaani olemasolu korral selles ettenähtud tegevusteks:

- keskmise puudega isikule 260 krooni;
- raske puudega isikule 560 krooni;
- sügava puudega isikule 840 krooni.

Puudega vanaduspensioniealise inimese toetust makstakse igakuiselt keskmise, raske või sügava puudega vanaduspensioniealisele inimesele puudest tingitud lisakulude hüvitamiseks ja rehabilitatsiooniplaani olemasolu korral selles ettenähtud tegevusteks:

- keskmise puudega isikule 200 krooni;
- raske puudega isikule 420 krooni;
- sügava puudega isikule 640 krooni.

Hooldajatoetust makstakse igakuiselt:

- 3—16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse ühele vanemale või võõrasvanemale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, 300 krooni;
- 16—18-aastase raske puudega lapse ühele vanemale või võõrasvanemale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, 240 krooni;
- 16—18-aastase sügava puudega lapse ühele vanemale või võõrasvanemale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu, 400 krooni.

Hooldajatoetust ei maksta isikule, kellele on määratud raske või sügava puue ning isiku kohta, kes elab hoolekandeesutuses või viibib haiglas hooldusravil.

Puudega vanema toetust makstakse igakuiselt kuni 16-aastast last ja põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses õppivat kuni 19-aastast last Puudega vanema toetuse suurus 300 krooni

Õppetoetust makstakse igakuiselt mittetöötavale puudega õppurile, kes õpib gümnaasiumi 10.—12. klassis, kutseõppeasutuses või kõrgkoolis ja kellel on puudest tingituna õppetöoga seotud lisakulutusi. Õppetoetust ei maksta juuli- ja augustikuu eest. Õppetoetuse suurus on 100—400 krooni vastavalt tegelikele lisakulutustele

Töötamistoetust makstakse 16-aastasele ja vanemale töötavale puudega inimesele, kellel on puudest tingituna tööga seotud lisakulutusi.

Töötamistoetust makstakse puudega inimese enda poolt tehtud puudest tingitud töötamisega seotud tegelike kulutuste osaliseks hüvitamiseks. Toetusega hüvitatavad kulutused peavad olema tehtud töötamise ajal. Eelmisel kalendriaastal tehtud kulutuste eest makstakse toetust, kui avaldus toetuse saamiseks on esitatud hiljemalt jooksva aasta 31. märtsil.

Rehabilitatsioonitoetust makstakse 16-65-aastasele puudega inimesele aktiivseks rehabilitatsiooniks sotsiaalministri poolt määratud rehabilitatsiooniasutustes. Rehabilitatsioonitoetust makstakse tegelike rehabilitatsioonikulude osaliseks hüvitamiseks kuni 800 krooni.

Täienduskoolitustoetust makstakse töötavale puudega inimesele tööalaseks ja tasemekoolituseks.

Matusetoetust

Matusetoetust maksab matusekorraldaja elukohajärgne või surmaakti koostanud perekonnaseisuasutuse asukohajärgne pensioniamet. 2008. aastal on matusetoetuse suurus 3000 krooni.

Kuriteoohvritele makstavad riiklikud hüvitised

Hüvitist makstakse juhul, kui kuriteo tagajärjel on ohvril tekkinud raske tervisekahjustus, vähemalt kuus kuud kestev tervisehäire või kui ohver on saanud kuriteo tagajärjel surma.

Hüvitise suurus ja selle määramise alused

Ohvriabi seaduse alusel hüvitatakse 80% varalisest kahjust, kuid ühele ohvrile ja tema kõigile ülalpeetavatele kokku mitte rohkem kui 150 000 krooni.

Hüvitise suuruse määramisel võetakse aluseks vägivallakuriteoga tekitatud järgmine varaline kahju:

- töövõimetusel tulenev kahju;
- ohvri ravikulud;
- ohvri surmast tulenev kahju;
- prillidele, hambaproteesidele, kontaktläätsedele ja muudele keha funktsioone asendavatele abivahenditele ning riie- ja riidele tekitatud kahju;
 - ohvri matusekulud

Tööülesannete täitmisel saadud tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamine

Töötajal, kes on saanud tööülesannete täitmisel tervisekahjustuse, on õigus nõuda tööandjalt tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamist. Tervisekahjustus võib olla tekkinud kas tööõnnetuse või kutsehaigestumise tagajärjel, mille tõttu töötajal on tuvastatud püsiv töövõimetus. Kahju hüvitisele on isikul õigus, kui tervisekahjustus on tekkinud tööandja süü läbi.

Refereerinud Signe Rõngas
Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.

Muudatused uuel aastal sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas

Muudatused alates 1. jaanuarist 2008:

Vanemahüvitise maksmise perioodi pikendatakse 14 kuult 18 kuuni.

Uue seaduse järgi pikendatakse vanemahüvitise maksmist uutele taotlejatele ja neile vanematele, kellel vanemahüvitise saamise õigus kestab tuleva aasta 1. jaanuari seisuga. Last hooldavale vanemale hüvitatakse 2007. aastal 455 päeva jooksul 100% eelmise kalendriaasta keskmisest töötasust, seda pikendatakse 2008. aastal 575 päevani. Mittetöötava vanema puhul pikendatakse hüvitise maksmist 14 kuult 18 kuuni.

Pikemalt saavad hüvitist ka need vanemad, kelle hüvitise saamise õigus lõpeb pärast 1. septembrit 2007. aastal. Neile vanematele lõpetatakse 2007. aastal hüvitise maksmine ja hakatakse seda uuesti maksuma 1. jaanuarist 2008 varasemas suuruses. Vahepealse perioodi eest enne jaanuari 2008 vanemahüvitist tagantjärele ei maksta. Hüvitise saamiseks tuleb esitada uus taotlus.

Tõuseb isapuhkuse hüvitis.

Töötaval isal on õigus saada kümme tööpäeva isapuhkust, siis kui ema on rasedus- ja sünnituspuhkusel või kahe kuu jooksul pärast lapse sündi. Puhkuse eest hakkavad isad saama oma keskmist palka, 2007. aastal makstakse neile täiendava lapsepuhkuse kasutamise eest 66 krooni päevas. Puhkuse eest makstakse isale tema keskmist palka, kuid mitte rohkem kui kolmekordset Eesti keskmist brutokuupalka.

Tõuseb eeskostel ja perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus 1500 kroonilt 3000 kroonini. Eestkostel ja perekonnas hooldamisel olevatele lastele makstakse ka kõiki teisi peretoetusi, millele lapsel või perel on õigus – lapsetoetust, lapsehooldustasu, koolitoetust, vanemahüvitist jms.

Tõusevad puuetega inimeste sotsiaaltoetused. Tööealistel inimestel tõusevad toetused keskmiselt 30%, lisaks viiakse sisse uus toetuse liik – töötamistoetus. Seda makstakse üle 16-aastasele töötavale puudega inimesele puudest tulenevate töötamisega seotud lisakulude osaliseks hüvitamiseks kuni 4000 krooni kolme aasta jooksul.

Riik hakkab seaduslikult elatist taotlevale vanemale maksuma 90 päeva ulatuses elatisabi. Elatisabi on riigi poolt makstav lühiajaline toetus lapsele, kelle vanem ei täida ülalpidamiskohustust. Elatisabi makstakse vanemale, kes taotleb kohtult elatise väljamõistmist. Elatisabi ei maksta, kui vanem taotleb

elalise suuruse muutmist. Riik toetab elalise taotlejat elatisabiga 90 päeva ulatuses, päevamäär on 50 krooni. Elatisabi maksimaalne summa on 4500 krooni.

Arstide alampalk tõuseb võrreldes 2007. aastaga 20%.

Alates 1. jaanuarist 2008 on tervishoiuteenuste hindades ja riigieelarves arsti tunnipalga alammääraks planeeritud 112 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 18 816 krooni).

Kollektiivlepingu kohaselt on alates 1. jaanuarist 2008 tunnipalga alamäär:

- 1) õed ja ämmaemandad 60 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 10 080 krooni);
- 2) bioanalüütikud, füsioterapeudid, tegevusterapeudid, radioloogiatehnikud 60 krooni tunnis (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 10 080 krooni);
- 3) hooldusõed, hooldajad, põetajad, sanitarid 33 krooni tunnis. (arvestuslik kuu miinimumtasu ilma lisatasudeta on 5544 krooni).

Alates 1. jaanuarist 2008 on tervishoiuteenuste hindades ja riigieelarves arsti tunnipalga alammääraks planeeritud 112 krooni tunnis. Arsti arvestuslikuks kuu miinimumtasuks teeb see ilma lisatasudeta 18 816 krooni, arvestuslik keskmine palk on arstidel 24 500 krooni.

Jaanuarist jõustuvad muudatused soodusravimite loetelus ja piirhindades

Alates järgmise aasta 1. jaanuarist lisandub soodustuse protsendiga 50 soodusravimite loetellu neli, soodustuse protsendiga 75 üksteist ja soodustuse protsendiga 100 seitse ravimit. Piirhinnad muutuvad 13 ravimigrupis. Olulisemad muudatused on innovatiivse neeruvähi ravimi sorafeniibi (NEXAVAR) ja hulgiskleroosi ravimi glatirameeri (COPAXONE) kättesaadavuse võimaldamine patsientidele 100% soodustusega.

Muutub riiklik immuniseerimiskava. Olulised muudatused uues immuniseerimiskavas seisnevad kaasaegsemate vaktsiinide kasutusele võtmises. Samuti vaksineeritakse täiskasvanud edaspidi vastavalt immuniseerimiskavale difteeria-teetanuse vastu. Igal täiskasvanul on õigus saada riigi kulul difteeria-teetanuse vastu iga kümne aasta tagant korduvvaktsiini, samas ei ole paljud sellest võimalusest teadlikud.

Uues immuniseerimiskavas on suu kaudu manustatav ja nn „elusviirusi“ sisaldav poliomüeliidi vastane vaktsiin asendatud süstitava inaktiveeritud poliovirusi sisaldava vaktsiiniga. Samuti on uues immuniseerimiskavas täisrakulist läkakõha komponenti sisaldavad liitvaktsiinid asendatud atsellulaarset läkakõha komponenti sisaldavate vaktsiinidega.

1. jaanuarist muutub arstlike surmateatiste täitmise kord

2007. aasta detsembris kinnitati arstliku surmateatise vormid ning nende täitmise kord (sotsiaalministri 13. dets. 2007. määrus nr 83 „Arstliku surmateatise vorm ja täitmise kord“), mis on ka Surma põhjuste registri alusdokument. Üks tähtsamaid muudatusi arstliku surmateatise täitmisel on see, et täidetud arstliku surmateatise teine osa antakse surnu omastele. See jääb neile ainsaks dokumendiks, kus on kirjas surma põhjus. Alates 1. jaanuarist 2008 ei kanta eetilistel põhjustel perekonnaseisuasutuse väljastatavale surmatunnistustele enam andmeid surma põhjuse kohta. Tervise Arengu Instituudis asutatakse 1. jaanuarist Surma põhjuste register. Registri eesmärk on koguda ja töödelda andmeid, et töötada välja riiklik sotsiaalpoliitika, hinnata rahvastiku koostist ja tervise seisundit ning planeerida sotsiaal- ja tervisevaldkonna ennetustegevusi.

1. jaanuarist jõustuvad ”Tervisekaitse nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele”. Määrusega kehtestatakse nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele, nende ruumidele, ohutusele, basseiniveele ning teenuse osutamisele. Nõuded on mõeldud nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele juriidilistele isikutele, sealhulgas koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele. Määrusega kehtestatud nõuded ei kehti supelrandade rajatistele ja atraktsioonidele. Supelrandade kohta kehtestatakse järgmisel aastal uued nõuded vastavalt EL direktiivile.

Muudatused 2008. aasta jooksul:

Avanevad Euroopa Liidu uue eelarveperioodi struktuurivahendid. Sotsiaalministeerium suunab struktuuritoetused Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) inimeste tööalase konkurentsivõime tõstmise ja tööelu kvaliteedi parandamise ning Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) haiglate ja riiklike hoolekandeesutuste reorganiseerimise. Uuel eelarveperioodil korrastatakse jätkuvalt Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toel kesk- ja piirkondlike haiglate infrastruktuuri. Järgnevatel aastatel on kavas ERFist toetada ka õendus- ja hooldusteenuste osutamiseks vajaliku infrastruktuuri väljaarendamist.

1. aprillist 2008 jõustuvad riikliku pensionikindlustuse seaduse muudatused, mis suurendavad pensioni baasosa osakaalu ja muudavad pensionide indekseerimise korda. Kui praegu sõltub indeks 50% sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise ja 50% tarbijahinnaindeksi aastasest kasvust, siis nüüd

muudetakse iga-aastane pensionide indekseerimine rohkem sõltuvaks sotsiaalmaksu laekumisest. Edaspidi hakkab 80% indeksist sõltuma sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kasvust ja vaid 20% tarbijahinnaindeksi kasvust. Teine suurem muudatus on see, et alates 2008. aastast korrutatakse indekseerimisel pensioni baasosa läbi suurema koefitsiendiga kui aastahinne. Pensioni baasosa suurendatakse indeksiga, mille kasvuosa on korrutatud lisaks läbi koefitsiendiga 1,1. Samal ajal suurendatakse aastahinnet indeksiga, mille kasvuosa on korrutatud läbi koefitsiendiga 0,9. Sellest tulenevalt suureneb edaspidi pensioni baasosa osakaal pensionivalemis.

1. septembrist viiakse ellu e-tervise projektid. Digilugu jõustub järk-järgult kuni aastani 2013.

1. oktoobrist hakatakse tööealistele puuetega inimestele toetust arvutama uutal alustel – lisakulude põhjal on suurem toetus nendel, kelle puue toob kaasa suuremaid kulutusi puudest tingitud takistuste ületamiseks.

1. septembrist muutuvad "Tervisekaitseõuded toitlustamisele koolis ja koolieelses lasteasutuses". Koolis ja lasteaias pakutav toit peab olema mitmekesine, tasakaalustatud, tervislik, aga kindlasti ka maitsev. Toitumissoovitused on uuenenud ning nõuded on vaja kooskõlla viia kaasaegsete ja tervislike toitumis- ja toidusoovitustega, mille on koostanud Eesti Toitumisteaduste Selts ja Tervise Arengu Instituut. Tervisliku toitumise põhimõtete järgimiseks on määrusega kehtestatud menüü koostamise nõuded. Koolis ja koolieelses lasteasutuses on kindlaks määratud erinevate vanusegruppide toiduenergia- ja toitainetevajadused, millest tuleb lähtuda ka toiduportsjonite jaotamisel.

Eli Lilles
Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Habras jää ohustab lapsi

Nõrk jää ohustab eelkõige lapsi, sest lapsed ei oska kõigi ohtudega arvestada ega jääolusid õigesti hinnata. Ilma täiskasvanute järelevalveta ei tohiks lapsed jääle minna.

Jää paksust veekogudel enamasti ei mõõdeta ning jääolusid tuleb igatüüpele endal hinnata. Vähesel kogemusel tõttu ei taju just lapsed kõiki jääga seotud ohtusid ning võivad enam õnnetusse sattuda. Visuaalse vaatlusega osakab jää olukorda õigesti hinnata ainult väga kogunud inimene. Kui pikemat aega stabiilset külma olnud ei ole ning öised külmakraadid on vaheldunud päevase vihmaga, siis jääle minna ei tohi.

Jääle mines järgivad lapsed pahatihti täiskasvanute eeskuju, arvestamata, et igalpool ei ole jää ühepaksune. Jääolud muutuvad minutitega. Võib juhtuda, et jäält tagasi ei olegi võimalik tulla samast kohast, kust jääle mindi, jää on kattunud veega või lahvandus tekkinud.

Vanematel tuleks lapsi hoiatada tundmatust kohas jääle minemast. Uisutamiseks ja liulaskmiseks on ohutud veekogudele rajatud avalikud liuväljad, kus jää kontrollitud ning täiskasvanud lapsi jälgimas.

Möödunud talvel vajus läbi jää ning uppus Eestis viis last.

- *Inimest kannab terve jää, mille paksus on 10 sentimeetrit, mitme inimese kandmiseks peab jää veelgi paksem olema. Praod vähendavad jää tugevust.*
- *Õhukese jää tõttu on ohtlikud sildade alused, roostikud, jõgede suubumiskohad merre või siseveekogudesse, laevateede lähedus ja allikakohad siseveekogudes: Lahtine lumi nõrgendab jää kandevõimet oluliselt.*
- *Voolava veega veekogus on jää alati nõrgem kui järves või tiigis*
- *Läbi jää kukkunud inimene peab kohe appi hõikama, käed laiali ajama, et mitte vee alla vajuda, ning jalgadega konna liigutusi tehes ennast selles suunas jääle lükkama, kust tuld. Mingil juhul ei tohi kohe jääaugu servas püsti tõusta, jää võib uuesti murduda, tuleb ennast ohutusse kaugusesse veeretada. Kaldale tuleb minna tuldud radapidi.*
- *Läbi jää kukkunule appiruttaja ärgu tormaku uisapäisa jää servale, sest nii võib ta ka ise sisse kukkuda. Mõistlik oleks leida mõni puuroigas, millest vees olija saab kinni haarata, köiena võib kasutada ka oma jopet.*
- *Abi kutsumiseks helista 112*

Kõrgharidus kodu lähedalt

Hea haridus = meelepärane töö + normaalne palk

Riigieksamid on varsti minevik ja ees seisab elukutse valik. Seda mõjutavad noorte huvid ja tahtmised ning vanemate võimalused toetada kodust kaugemal õppimist. Eluase, sõitmine, kehakatted, söök-jook – kõik see nõuab raha. Lisaks tuleb mitmete ametite õppimisel selle eest ka veel maksta. Muidugi saab õppelaenu võtta ja paljud noored käivad õppimise kõrvalt tööl, kuid kindlasti otsitakse ka võimalusi vähendada kulutusi.

Elamine sugulaste juures, mitme peale ühe toa üürimine, ise söögitegemine ja muud nipid (kahjuks ka harvemini kodus käimine) aitavad ots-otsaga toime tulla. Kindlasti ei tohiks noor, veel kasvav organism toidupuudusest kahjustatud saada.

Üks võimalus kokku hoida on õppida seda, mida valitsuse arvates riigile väga vaja on ja mille eest siis riik ise ka maksab. No näiteks minu erialal (sotsiaaltöö korraldus) maksaks õppimine TÜ Pärnu Kolledzis sotsiaaltöö korralduse tasulisel õppekohal 12 000 krooni semestris ehk kolmeaastase diplomiõppe aja eest kulu kokku 72 000 krooni. Kuid et vajadus sedalaadi spetsialistide järele on suur, anti meile võimalus sel aastal vastu võtta 25 tudengit riigi poolt kinnimaksud õppekohtadele.

Neile pääsemiseks peaks ületama nn lävendi, meie erialal on see 70. Arvutatakse nii, et kolme eksami tulemused: kirjand (korrutada koefitsendiga 0,3), võõrkeel(0,3) ja omal valikul parim kas matemaatikast, ajaloo, ühiskonnaõpetusest, keemiast, bioloogiast, füüsikast või geograafiast (0,4) liidetakse kokku. Kas ise või lapse abiga saab internetis minna meie kodulehele (www.pc.ut.ee) ja seal on sisseastumise peatükis eraldi lävendikalkulaator, mis kõik võimalused ära näitab. Kui nüüd eksamid nii hästi ei lähe, siis jääb ikkagi võimalus astuda sisse tasulisse õppesse (lävend 55) ning seejärel kandideerida tasuta kohtadele juhul, kui sealt 25st midagi üle jääb. Kahel viimasel aastal ongi selline võimalus olnud ja täna õpivad kõik esmakursuslased tasuta kohtadel.

Avatud ülikooli (nn kaugõpe) õppima asumisel lähevad arvesse gümnaasiumi lõputunnistuse hinded (riigieksameid ei nõuta) ja õppekoha lävend on 55. Aga kõigepealt peab inimesel ameti vastu huvi olema ja kui see on olemas, siis räägiksin ma talle nii:

- Sa saad hea sotsiaaltöö korralduse alase ettevalmistuse, mis võimaldab töötada erinevatel ametikohtadel, näiteks sotsiaaltöö spetsialistina kohalikus omavalitsuses, haiglas, koolis, politseis, nõustamiskeskuses, sotsiaalteenuseid osutavates asutustes jne. Meie lõpetanuid töötab samuti maavalitsustes ja ministriumites ning ka välisriikides.
- Pärast lõpetamist on Sul võimalik minna edasi õppima magistrantuuri Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli või välismaale.
- Saad juba õpingute ajal praktilise töökogemuse ning oled nii konkurentsivõimelisem.
- Sa oled oodatud osalema üliõpilaste rahvusvahelistesse vahetusprogrammidesse ja koolitustele. Läbi erinevate projektide on Sul võimalus koos õpingukaaslastega rakendada ellu oma suurepäraseid ideid.
- Sul on võimalik arendada oma meeskonnatöö, loova mõtlemise ja võõrkeelte oskusi. Õpingute tulemusena täienevad Sinu enesekäsitus, mõjutamis- ja suhtlemisoskused ning Sa suudad valida mõjusamaid käitumisstrateegiaid ja ennast vähem kulutavaid abistamisviise. Sa omandad halduskorralduse, rahanduse- ja ettevõtluse alused, mis aitavad Sul tulevikus tegutseda projekti- või sotsiaalasutuse juhina.

Eriala sobib Sulle, kui Sul on: soov töötada inimestega, soov õppida ja areneda, teha meeskonnatööd, hea suhtlemisoskus, avatus ja tolerantsus.

Lisainformatsioon www.pc.ut.ee, tel. 445 0543; 445 0521; 445 0537 või info@pc.ut.ee

Valter Parve, TÜ Pärnu kolledzi lektor

**Alates 01.01.2008.a.
kehtivad OÜ Are Vesi uued
hinnakirjad.**

Haljasalade hooldustööde hinnakiri

Mehhaniseeritud muru niitmine murutraktoriga HQ YTH 151	200 kr/h
Rohu ja võsa niitmine või trimmerdamine käsiniidukiga OLEMAC	200 kr/h
Mehhaniseeritud muru niitmine koos prügi koristamisega haljasalalt	275 kr/h
Mehhaniseeritud niitmine rootorniidukiga MTZ-82	350 kr/h
Võsa ja puude langetamine ja saagimine mootorsaega HQ või STIHL	175 kr/h

- Objektile sõiduaeg (30 min Are valla piires) lisandub ajatööde puhul tööajale.
- Minimaalne tööaeg 30 min
- Kõikidele hindadele lisandub käibemaks 18 %.

Lukksepatööde ja teenuste hinnakiri:

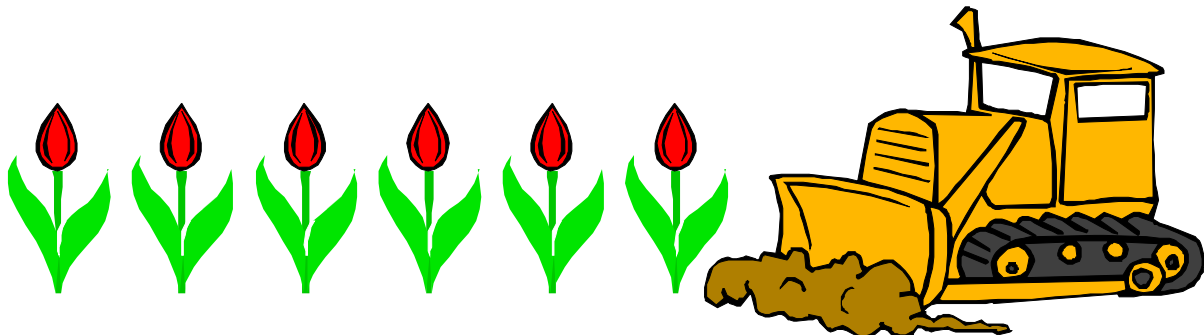
Lukksepatööd töökojas (tööd metallitöö pinkide ja agregaatidega)	350 kr/h
Lukksepatööde teenus (ühe lukksepa kohta)	150 kr/h
Vee ja elektrinäitude kogumine (ühe objekti kohta)	60 kr/ kord
Vee sulgemine ja avamine kliendi tellimusel	100 kr/kord
Veearvesti plommimine	100 kr/kord
Ühekordne väljakutse tasu	150 kr/kord

- Kui ühekordse väljakutse käigus tehakse lukksepatöid, lisandub see väljakutse tasule.
- Minimaalne tööaeg tunnihindade puhul 30 min.
- Kõikidele hindadele lisandub käibemaks 18%.

Auto ja traktori teenuste hinnakiri

Traktor MTZ-82 (koos SAMI niidukiga või roobiga)	350 kr/h
Traktor T-150K (lumesahaga)	350 kr/h
Purgimistööd traktoriga T-150K koos virtsapütaga	400 kr/h
Transporttööd pakiauto koos haagisega RESPO	250 kr/h

- Tunnihinda arvestatakse alates töökojast väljumisest saabumiseni.
- Minimaalne tööaeg 30 min.
- Kõikidele hindadele lisandub käibemaks 18 %.

Valla eakate ja puuetega inimeste aastalõpupidu.

Möödunud aasta lõpul toimus eakate ja puuetega inimeste pidu Päriveri klubi suures saalis. Ühiselt nautiti Are Põhikooli laste näitemängu ja tantsu. Tori valla eakate klubi esines laulu- ja tantsukavaga. Vallavanem Jaanus Männik ja volikogu esimees Vilja Alamaa tervitasid kohaletulnuid ja pidasid meeles järgmisi aktiivseid ja elurõõmsaid inimesi:

Ringide juhendajad: Jakob Kaunissaar, Anne Niibo, Lea Eamets
Isetegevusest osavõtjad: Leander Vaher, Valve Kiivikas, Tiiu Võigas, Liis Jõgila, Elle Ammussaar, Taimi Alamaa, Aita Sander.

Eakate klubi "Tuluke" eestvedaja: Lii Kõnnussaar

Ajalooramatule kaasaitajad: Virve Tensing, Naima Värbu, Aino Vaarmaa, Mart Jaagus, Jaak Liivoja, Silvia Alamaa, Hele-Mall Arust, Raivo Reinsalu, Tiiu Siigur

Heakorraldustel kaasalööjad: Ella Härm, Elvi Sai, Ellen Randveer, Elle Kalda, Ölje-Elfrida Kõllo, Aino Annuste, Nelli Annuste, Elle Tugedam

Personaalnäituse korraldaja: Hilja Saard

Eakatele mõeldud pidu on korraldatud juba aastaid. Kui kellelgi on ideid, mida võiks veel ühiselt teha, siis andke teada. Hea tahtmise ja idee korral on palju võimalik saavutada. Loodame kohtuda peagi uutel ja põnevatel üritustel.

Signe Rõngas sotsiaalnõunik

NB! Loodetavasti saab eakate peo pildid varsti üles klubi stendidele. Ja huvi korral on neid võimalik tellida sotsiaalnõuniku käest.

ARE PÕHIKOOLI ASKELDUSED.

4. veebruaril toimus Are koolis iga-aastane lastevanemate üldkoosolek. Osavõtjaid oli nagu ikka vähevõitu, eriti nukker oli Suigu poole esindatus ja kohale olid tulnud just need lapsevanemad, kelle lastega probleeme pole.

Koosolekut alustas dr. Ants Puusild loenguga alkoholi ja narkootikumide kahjulikust mõjust lapse organismile. Lapsevanematele jagati materjale erinevate jooвете tunnustega.

Jätkas vallavanem Jaanus Männik, kes andis ülevaate remondi kulgemisest koolis. Praeguseks on REV saanud vanale majaosale katuse peale ja järgmisena alustatakse vana maja seinte ja küttesüsteemi remonti. Kui kõik hästi läheb, siis saame suviseks remondiks raha KOIT kavast ja sügisel võivad lapsed koolipinki istuda uuendatud koolimajas.

Õppealajuhataja tegi ettekande õppetööst. Lapsevanemad võiks oma lapsi kodus aidata, vaadata millal laps koju tuleb, millal magama läheb, selgitada mobiilide otstarvet (õppetundide ajal on mobiiltelefoni kasutamine keelatud). Tublid lapsed, kes meilt on läinud mujale kooli, jõuavad ka teistes koolides hästi edasi. Kui laps on olnud nõrguke meil ja vajanud pidevat järeleaitamist, siis ei saa ta hästi hakkama ka teistes koolides.

Huvijuht kandis ette meie selleaastased koolivälised tegemised ja edasised plaanid. E-kooli kasutusvõimalusi demonstreeris aruvutiõpetaja Raigo Siitam. Selle veerandi algusest hakkas Are kool katseliselt kasutama e-kooli See on lihtne ja mugav internetipõhine õppeinfosüsteem, mis ühendab kõiki õppetöoga seotud osapooli: koolijuhte, õpetajaid, klassijuhatajaid, õpilasi ja lapsevanemaid. Lapsevanemad, kellel tekkis asja vastu huvi, siis end on võimalik registreerida kooli kodulehel www.are.edu.ee.

Koosoleku lõpetas hoolekogu esimehe Ly Jõgila ettekanne. Tutvustati hoolekogu viimase aasta tegemisi. Suurim õnnestumine on kooli lipu rahastamise organiseerimine. Seekord sai täis ka selle hoolekogu valitsemisaeg. Suur tänu Teile tehtud töö eest – Ly Jõgila, Astrid Sinisalu, Pille Põrk, Harry Türnpuu, Sirje Juss! Uue hoolekogu valimiseks esitati kandidaadid ja valituks osutusid Kristiine Feldmann, Elge Blande, Vallo Jõemetsa, Andres Hansen, Pille Põrk. Ootame Teilt suuri tegusid!

Pärast ettekandeid esitati palju küsimusi ja diskuteeriti aktiivselt. Loodetavasti oli kohaletulijatel ettekannetest kasu.

L. Lusik

Miks võiks Are laps õppida kodukoolis?

Läbi aastakümnete on Ares kooliharidust antud. Siit on ikka noored inimesed läinud ellu ja hakkama saanud. Meie kool annab noortele oskuse mõelda, orienteeruda ja areneda kaasaegses maailmas, jäädes samal ajal tunnustama Eesti ja kodukandi kultuuri. Tähtsal kohal on enesemotivatsioon- see on võime panna ennast ise püüdlema teatud eesmärkide poole ilma välise surveta. See tähendab- tahan teha asju, mitte ei pea tegema. Võime TAHTA! Paremaid tulemusi saavutavad inimesed, kes usuvad iseendasse ja kellel on enda suhtes positiivsed tunded. Eneseusk on lisaenergia allikas. Meie tulevikukooli üks peamine eesmärk on õpilase positiivse enesehinnangu kujundamine.

Meie kooli lõpetanud tulevad toime gümnaasiumis, kutsekoolis, kõrgkoolis ja tööl. Õpilane, kes meil on “4-5”-line, on seda ka mujal koolis. (pildil maavanema vastuvõtt – kutsutud olid maakondliku bioloogia-olümpiaadi võitjad Ave ja Ando Vaan, pildilt puudub Kaido Siimer), Neil, kelle teadmised (erinevatel põhjustel) ei saa esialgu positiivset hinnet, on võimalus saada logopeedilist abi, parandusõpet, järeleaitamistunde, individuaalset õpet ja see positiivne hinne tuleb. Aitab ka see, et meil on väikesed klassid võrreldes linnakoolidega. Õpetaja jõuab iga lapseni. Kuna kogukond on väike, on ka hea kontakt

vanemate ja õpetajate vahel. Hästi on mõjunud E-kooli võimaluste kasutamine osades ainetes III veerandil (Oma tunnid ja hinded kannavad sisse järgmised õpetajad Tiia Puusild, Marge Mölder, Raigo Siitam, Marje Tilk, Kristi Tomikas, Leelo Lusik.). Sügisel läheme üle täielikule E-koolile. Kes huvi tunneb, see saab sellega tutvuda meie kooli koduleheküljel www.are.edu.ee

Meie õpilased osalesid ka ülemaailmses PISA uuringus, kus Eesti õpilaskond oli euroopas Soome järel II kohal ja maailmas V kohal. See uuring näitas, et meie kooli õpilased omavad teadmisi, millega saab reaalelus hästi hakkama. Meie kooli õpilased on saavutanud väga häid tulemusi aineolümpiaadidel: bioloogias, keemias, vene keeles, eesti keeles, matemaatikas, muusikas ja füüsikas. Juba I klassis õpetame lisaainetena inglise keelt ja arvutiõpetust.

Peale õppimise saab Are Põhikoolis tegeleda muusikaga - koorid, ansamblid, solistid (pildil kitarriduo – Johanna-Margaret Kakko ja Merlin Madisson), rahvatantsu ja peotantsuga. Meie laulukoorid ja rahvatantsijad osalesid ka möödunud suvel laulupeol ning ees ootab järgmine. Meil on võimalik huvituda loodusteadustest, poiste käsitööst. Koolis tegeletakse kodu-uurimisega. Kirja on pandud palju kohalikku ajalugu. Laste töid on tunnustatud vabariiklikul tasemel. Töötavad spordiringid: võrkpall, korvpall, kergejõustik.

Igal kooli on oma traditsioonid (pildil kadripäeva tähistamine – teemaks mustlased), nii ka meil: 1.septembril pidulik I klassi õpilaste kooli vastuvõtmine. Sellel aastal muutis ürituse eriliseks kooli lipu õnnistamine. Lipp sai muretsetud annetuste eest ja kavand tehti laste ideede järgi. Õpetajapäev - võimalus IX klassi õpilastel oma õpetamisoskusi ja närve proovile panna ning võibolla ka teha otsus edaspidiseks. Isadepäeval on pered oodatud kooli. Jõulupidu ja jõuluootus oma päkapikkude ning jõuluvanaga. Kuna

koolil on olemas suusad (see võimalus paljudel koolidel puudub), siis ei ole probleeme vastlapäeva läbiviimisega, oleks ainult lund! Traditsioonilised on ka spordivõistlused. Sõbrapäev on alati meile oluline olnud, sest ilma sõpradeta oleks päris raske hakkama saada. Igal aastal peame oma kodumaa - Eesti sünnipäeva, seekord siis vallarahvaga ühiselt. Mai alguses on koolis emadepäev, kus pakutakse midagi silmale, kõhule ja ka üllatust. Pikki aastaid on kestnud meie sõprus Soome Lehtimäe kooliga. Sellel kevadel tulevad sõbrad taas Aresse. Meie lapsed on maast madalast harjunud oma kooli ja selle ümbruse eest hoolt kandma. Selleks on igal klassil oma piirkond, millel silm peal hoida ja kui vaja, siis ka korda teha. Ka Are park vajab

meie käterammu. Suvel töötab õpilasmalevas enamuses meie kooli õpilastest komplekteeritud rühm. Lapsed on väga töökad. Võime uhkusega öelda, et meie koolimaja on väga puhas!

Sellel aastal lõpetab Are Põhikooli 25 noort inimest, kelle me julgelt teele saadame, sest nad saavad edaspidi hästi hakkama! Teateid nende toimetamistest ootavad huviga kõik õpetajad ja teised kooliga seotud inimesed. Alati on kõik vilistlased meie koolimajas teretulnud. Loodame väga, et ka meie armas maja muutub kaasaegsemaks peale renoveerimist, et jätkuks ikka tahtmist siin olla ja tagasi tulla.

Meie koolis on väga head õpetajad, kellest üks on pedagoog-metoodik ja pooled vanempedagoogid. Meie kaader on püsiv ja kogemustega. Ei ole õpetajaid kui pole õpilasi. Koolist teevad kooli ÕPILASED. Ootame uusi õpilasi, sest miks minna kaugele kui lähedal saab ka väga hea hariduse. Endal peab ainult tahtmist olema!

Tiia Puusild
Are Põhikooli direktor

SUIGU LAK TEGEMISED

Lõbus vastlaliug vihmakrabinas

Eesti rahvakalendris seostatakse vastlapäeva vastlasõidu ja liulaskmisega. Suigu lasteaia- ja kooliõpetajad leidsid nutikaid lahendusi, kuidas vihmases ja soojas veebruarikuus vastlasõitu teha.

Kui vanarahvas sõitis vastlapäeval hobusaaniga sõpradele külla, siis meie Musilased käisid Päikesekildudest sõpradega sombuses õues lustimas, koolilaste sõit viis Pihlaka tallu ja Lehekeste rühma jaoks sai tuttavast peosaalist suur ja uhke lumeväli.

Lasteaialapsed proovisid muuhulgas ka tubast kelgutamist. Musilaste muusikalises võistlusemängus „Ruttu kelgule!” asendasid kelke toolid, Lehekesed tegid vastlasõitu riidest “kelkudel” ja Päikesekillud õlekotil. Kõige pikem liug oli seekord just Päikesekildudel, kes oma liumäeks valisid lasteaia pika ja libeda koridori.

Väikeste Musilaste võidumehed said endale kuklite seast kõige suurema valida, Lehekesed aga meisterdasid igauks endale ise “vastlakukli-medali”, sest kahe võistkonna lõplik punktiseis jäi viiki. Niisiis, igauks, kes sel päeval lasteaias oli, oli ka võidumes!

Lehekeste “lumeväljal” meisterdati veel võistu “lumememmesid”, selgitati välja, kellele jääb viimane “lumine mägi” ja mängiti “lume-hokit”.

Lisaks erinevatele rahvuslikele mängudele lasti alla ka liumäest. Lehekeste liug oli pühendatud kõikidele neile põllumeestele, kes veel lina kasvatavad. Ja lina peaks ennustusekohaselt tõesti pikad kasvama!

Koolilapsi tervitasid Pihlaka talus perenaine Kati koos seltskonna karvaste ja sulelistega. Saime tuttavaks nii koduselt armsate

maakarjaveiste kui ka uhkete paabulindude-, isepäise eesli-, tuhkkrupere-, sinirebasepaari- ja paljude teiste vahvate loomade-lindudega. Külaskäigu ajal sündis lambakarja juurde 2 tallekest. Meil oli au lambaneiu vaderiteks olla ja talle nimeks Täpi anda. Enne koduteele asumist valmistas iga laps endale vastlavurri ja tegi ka lõbusa vastlasõidu liumäelt. Bussiga põikasime veel läbi Audru Karusloomakasvatusest, et “Tere!” ja “Nägemiseni!” öelda kukerpallitavale hallhüljes Poisle. Vastlaõhtu kodudes kujunes aga paljudele lastele vurri võistluse treeninguks. Tuhkapäevaseid koolitunde alustasimegi vurrimatšiga. Nii mõnigi laps võistles plaasterdatud sõrmede või kinnastega, sest trenni oli kodus tehtud seni kuni sõrmed villis.

Nüüd, mil juba flöödimängusõrmed paranemas tehakse ettevalmistusi Eesti Vabariigi aastapäevaks. Enne veel - peame meeles kõiki sõpru valentinipäeva puhul.

Peohõngulist veebruarikuud soovib Suigu Lasteaed-Algkooli pere!

SPORDIGALA 2007

Jaauarikuu üheksateistkümnendal õhtul kogunes Pärivere klubisse Are valla spordirahvas, et teha kokkuvõtte aastast 2007. Kauniks ja meeldivaks kujundatud lauad võtsid vastu viiskümmend sportlikku tüdrukut, poissi, daami, härrat ja perekonda. Tervituseks esines Pärivere klubi folkloorirühm Anne Niibo juhendamisel.

Kokkuvõtte spordiaastast 2007 tegi Rein Semenov. Heameelt valmistas, et spordiüritusi ja võistlusi kogunes aasta peale 75. Lisaks veel koolides ja Pärnumaa Koolispordi Liidus korraldatavad võistlused. Need võistlused võib jagada kolmele tasandile:

❖ **Are valla spordiüritused** - Are valla suusapäev, Are MV lauatennis, jüriööjooks, jaanipäeva spordishow, kanuumatk - sügis 2007, isadepäeva pidu, jõuluturniir võrkpallis, sõpruskohtumised korvpallis.

❖ **Kihelkonna tasandi spordiüritused** - piirkonna koolide taliolümpiamängud, kergejõustiku päev, võistlussari „Ole osav ja kiire”, uusaastaturniir korvpallis, lauatennise MV-d, koolivaheaegade puhke- ja spordilaagrid.

❖ **Maakonna ja vabariiklikud spordiüritused** - osalemine Pärnumaa MV-I võrkpallis meestele, Pärnumaa valdade suve- ja talimängudel, võrkpallinaiskond Eesti XII maaspordimängudel, laskurid Pärnumaa ja Eesti tiitlivõistlustel, Eesti Laste ja Noorte Tuletõrjespordi Olümpial.

Äramärkimist väärib spordipoiste kaasabil rannavõrkpalliväljaku ehitamine Are Parki. Täna siinkohal sponsoreid, tänu kellele need liivakoormad kohale jõudsid: Heimar Prints, Valev Udras, Tambet Kruusimaa, Margus Tõrva ja OÜ Are Vesi.

❖ **2007 aasta parimad tulemused:**
võrkpallinaiskonna 7. koht Eesti XII maaspordimängudel;
Pärnumaa valdade talimängudel üldarvestuses I koht;
Pärnumaa valdade suvemängudel üldarvestuses I koht;
Pärnumaa MV meeste võrkpallis 10. koht. (18)

ARE VALLA EDUKAMAD SPORTLASED 2007

Poiste nominendid: Mihkel Mölder – kergejõustik, suusatamine, võrkpall; Rait Tiitus – kergejõustik, suusatamine, võrkpall;

Margus Kallaste – võrkpall, lauatennis, suusatamine, kergejõustik; Tarmo Nairis – laskmine, võrkpall, suusatamine, kergejõustik; Rainar Kalde – kergejõustik; Kristjan Kaer – võrkpall, suusatamine, kergejõustik; Ragnar Tiitus – kergejõustik, suusatamine, sangpommi kahevõistlus, korv,- ja võrkpall; Kristjan Šatski – koroon, võrkpall, suusatamine; Reigo Reilend – suusatamine, kergejõustik, sangpommi kahevõistlus, korv,-ja võrkpall;

ARE VALLA EDUKAIM SPORDIPOISS 2007 on TARMO NAIRIS – Eesti noorte meistrivõistlused õhkrelvast laskmises individuaalne: 6.koht (23) Võistkondlik: 3.koht (4); Eesti noorte meistrivõistlused sportrelvast laskmises individuaalne: 4.koht (24) 60 lamades; 4.koht (17) 3x20 ; Võistkondlik: 2.koht (6) 60 lamades; Eesti Koolispordi Liidu Meistrivõistlused õhkrelvast: 2.koht (61);Pärnumaa meistrivõistlused 1.koht (7) 3x20; 1.koht (11) 60 lamades

Naiste nominendid: Heili Hiimäe – suusatamine, võrkpall; Aelika Kurgmann – suusatamine, kergejõustik, nato kolmevõistlus; Pille Põrk – suusatamine, tennis, kergejõustik; Talvi Pärnpuu – kergejõustik; Teevi Luur – kergejõustik.

ARE VALLA EDUKAIM SPORDINAININE 2007 on AELIKA KURGMANN - Edukas esinemine Pärnumaa suve –ja talimängudel. Aktiivne osaleja valla spordiüritustel.

Meeste nominendid: Leho Kuusik – suusatamine, mägijalgratas, tennis; Janek Allikas – kergejõustik, suusatamine; Margus Siigur – suusatamine, kergejõustik ; Valmar Aia – suusatamine, kergejõustik; Roland Hiimäe – võrkpall; Margus Tõrva – suusatamine, võrkpall, kergejõustik; Jaak Jäme – jahilaskmine, lauatennis; Tiit Nairis – jahilaskmine, laskmine.

ARE VALLA EDUKAIM SPORDIMEES 2007 on JAAK JÄME - Edukas esinemine Pärnumaa suve –ja talimängudel. Aktiivne jahilaskmise ja lauatennise harrastaja.

Naisveteranide nominendid: Anne Nairis – suusatamine, kergejõustik; Astrid Sinisalu – suusatamine, kergejõustik; Marge Mölder – suusatamine; Anneli Uiho – suusatamine; Kadri Jõemetsa – suusatamine, kergejõustik, matkamine.

ARE VALLA EDUKAIM NAISVETERAN 2007 on KADRI JÕEMETSA - Edukas esinemine Pärnumaa suve –ja talimängudel. Aktiivne osaleja valla spordiüritustel.

Meesveteranide nominendid: Viktor Raiski – suusatamine, kergejõustik, krossijooks; Avo Vaan – suusatamine; Enno Piirmets – suusatamine, kergejõustik, nato kolmevõistlus, krossijooks; Meelis Sinisalu – lauatennis, suusatamine.

ARE VALLA EDUKAIM MEESVETERAN 2007 on VIKTOR RAISKI - Edukas esinemine Pärnumaa suve –ja talimängudel. Aktiivne osaleja valla spordiüritustel.

PARIMA VÕISTKONNA nominendid: KÕIEVEO VÕISTKOND – Alvar Koger, Andrus Koger, Diadim Šatski, Urmas Aaspalu, Priit Kaljund ja Sulev Tamme (Pärnumaa valdade suvemängudel II koht); KABE VÕISTKOND – Ants Annusver, Väino Tomingas, Reet Filippova, Roland Kontson ja Kati Kalden (Pärnumaa valdade talimängudel II koht); JAHILASKMISE VÕISTKOND – Jaak Jäme, Tiit Nairis, Arvin Peks ja Tarmo Nairis (Pärnumaa valdade suvemängudel 4. koht).

ARE VALLA EDUKAIM VÕISTKOND 2007 on JAHILASKMISE VÕISTKOND.

Are valla tublima spordipere nominendid: perekond SINIVÄLI – Tiit, Astrid, Aliis; perekond AASPALU – Urmas, Ille, Triin; perekond TAMME – Sulev, Karri ja Keidi; perekond LUSIK – Kaido, Leelo, Kristel ja Ott-Joosep; perekond MÖLDER – Marge, Mihkel, Madis, ja Meelis; perekond KUUSIK – PÕRK – Leho, Pille, Mart ja Ita; perekond TIITUS – Raivo, Dea, Rait ja Ragnar; perekond NAIRIS – Tiit, Anne ja Tarmo.

ARE VALLA EDUKAIM SPORDIPERE 2007 on perekond NAIRIS.

Spordirahvas tänas eelmist - ja uut vallavalitsust spordi toetamise ja mõistmise

eest ning avaldas soovi uue kaasajanõuetele vastava spordihoone ehitamiseks.

Suured tänud Sirje Pilterile ja Reet Alamaale peolaudade ettevalmistamise eest.

Tänuõnad pillimees Kalevile.

Rein Semenov
spordijuht

Suigu Raamatukogu sai uue sisustuse

Suigu Raamatukogus on lõppenud järjekordne projekt, mille käigus saime rahastuse Kultuuriministeeriumi Hasartmaksunõukogult raamatukogule inventari soetamiseks. Oma õla pani alla ka vallavalitsus, kes eelmisel aastal toetas raamatukogu inventari soetamisel 35 000 krooniga, Kultuuriministeeriumilt saime 25 000 krooni. Projekti kirjutaja oli meie nobeda sulega Signe Rõngas. Nüüd siis ongi meil raamatukogus uued riiulid, kapid, töölauad ja vaibad ning triipkoodilugeja raamatute mugavamaks laenutamiseks. Lõpptulemust kutsun igaihte oma silmaga ise kaema ja hindama. Ühtlasi leiategi ehk midagi ka kohapeal sirvimiseks ja koju kaasa lugemiseks!

Sellel aastal käivad meil sellised ajalehed-ajakirjad: Pärnu Postimees, Postimees, Maaleht, SL Õhtuleht, Maakodu, Tervis +, Kodutohter, Anne, Marie Claire, Tarkade Klubi, Tehnikamaailm, Kroonika, Eesti Naine, Naised, Eesti Loodus, Koduköök, mõned käsitööajakirjad. Ka uusi raamatuid lisandus eelmisel aastal meie kogusse kokku 400 ringis, seetõttu on jällegi hea ise sisse astuda ja üle vaadata. Kui tulete raamatukogusse kindal raamatusooviga, siis võite enne ka arvutist järele vaadata, kas see meil olemas ja kohal on. Aadressil www.lugeja.ee leiategi lihtsa otsingusüsteemi abil kindlasti otsitava. Raamatukogusse võib tulla ka siis, kui soov internetti kasutada – meil on külalistajatele 3 arvutit, lisaks sellele WiFi leviala majas sees ja ka maja lähiümbruses.

Raamatukogu ja Seltsimaja ruume on võimalik kasutada ka mitmesuguste ürituste läbiviimiseks, selleks tuleb eelnevalt kokku leppida, sobib ka raamatukogu telefon 446 3494. Muidugi võib tulla ka lihtsalt jalga puhkama või nina soojendada, oodatud on kõik!

Eveli Kuslap
Suigu Raamatukogu juhataja

Lähimad üritused.

14.veebr. N.	Are PK Sõbrapäeva tähistamine Suigu LAK Sõbrapäeva tähistamine
15.veebr. R.	Suigu Seltsimajas kell 18.00 Valentine-Party Sõbrapäeva eri. Hea muusika eest hoolitsevad Chemical Boy ja Mr Crooms. Avatud kohvik. Pilet 25.- Kella 18.00-20.00 Naistele sissepääs tasuta.
16.veebr.L.	Päriveri klubis kell 17. 00 esineb loenguga Kalju Paldis – Eesti üks paremaid energiamehi. Pileti hind 50 krooni. (vt. lähemalt teadetest)
21.veebr. N.	Are PK kell 10.00 Direktori vastuvõtt tublidele õppuritele. Päriveri klubis kell 13.00 Vabariigi 90. Aastapäevale pühendatud pidulik kontsert-aktus. Teemaatiline kava – juhendab Elve Tamvere Jana Trink'i erakooli muusikastuudio etteaste. Oodatud on kogu vallarahvas!
22.veebr. R.	Suigu Seltsimajas kell 18.00 Vabariigi 90. Aastapäevale pühendatud pidulik kontsert-aktus. Esinevad Suigu LAK lapsed ja Rääma kooli AGAPELLA käsikellastuudio. Avatud kohvik. Olete oodatud!
27.veebr. K.	Suigu LAK EV 90. aastapäevale pühendatud viktoriini 2. voor
29.veebr. R.	Päriveri klubis kell 20.00 Noorte disko koos üllatusega (rokkbänd) Avatud baar. Pilet 30.-
3. märts E.	Are PK tüdrukute päev.
8. märts L.	Päriveri klubis kell 21.00 Naistepäeva tantsuõhtu. Tantsuks mängib Kalev. Avatud baar. Pilet 50.-
9. märts P.	Päriveri klubis kell 12.00-16.00 PEREPÄEV . (vt. lähemalt teadetest)
13. märts N.	Are PK puhkeõhtu
17.03 – 23. 03 KEVADINE KOOLIVAHEAEG	

TEATED

Are vallas kasutusel olevad olulised telefoninumbriid:

Vallavanem Jaanus Männik	- 44 518 68 ; 51 22 321	vallavanem@arevald.ee
Abivallavanem Lauri Luur	- 44 518 62 ; 52 59752	abivallavanem@arevald.ee
Vallasekretär Aino Vaarmaa	- 44 518 60	vallasekretar@arevald.ee
Maanõunik Ester Marjapuu	- 44 518 75 ; 52 53 189	maanounik@arevald.ee
Sotsiaalnõunik Signe Rõngas	- 44 518 76 ; 53 339 477	sotsiaalnounik@arevald.ee
Pearaamatupidaja Helgi Kallaste	- 44 518 78	pearaamatupidaja@arevald.ee
Sekretär-asjaajaja Terje Võsumets	- 44 518 61 ; 52 69 732	sekretar@arevald.ee
Päriveri klubi juhataja Sirje Pilter	- 44 518 66 ; 51 702 82	areklubi@hotmail.ee
Are raamatukogu juhataja Malle Pajo	- 44 518 65	are@pkr.ee
Suigu raamatukogu juhataja Eveli Kuslap	- 44 63 494	suigu@pkr.ee
Spordiinstruktor Rein Semenov	- 51 52 534	rein21@hotmail.ee
Konstaabel Valdu Kaljur	- 51 185 20	
Bussijuht Marek Alamaa	- 53 485 121	
OÜ Are Vesi juhatuse esimees Kert Alamaa		
Rikked, tellimised, info, teated	- 44 518 64; 529 8849	arevesi@hotmail.ee

Hea lugeja!

Minu ammuseks sooviks on olnud kutsuda Are valda esinema väga huvitav lektor Kalju Paldis. Mehe, keda Eestis tuntakse vitsa- ja pendlimehena. Juba aastaid töötab ta geobioloogina ja uurib erinevaid maakiirgusi, sealhulgas ka veesooni. Oma loengut iseloomustas ta järgmiselt: „Räägin veesoonte ja teiste maapinnast kiirgavate energiatega mõjust meie tervisele, kodudele, töökohtadele ja loomalaudadele. Õpetan Teile, kuidas on võimalik seda kõike neutraliseerida. Räägin veest, kui viimasel ajal palju uuritavast aineist. Veel on mälu. Kuidas me saame end vee abil parandada. Kuidas lihtsate meetodite abil vee maitse omadusi parandada. Kirjeldan, kuidas on võimalik positiivsete sõnade ja lausete kaudu oma ellu positiivseid sündmusi tuua. Neil teemadel, millest kõnelen on teaduslikud tõestused. Kasutan oma vestluses nii vanade eestlaste teadmisi kui ka uudiseid meie teadusmaailmast. Praegusel kvantfüüsika ajastul on inimesel võimalik palju ära teha, et parandada oma elu ja tervist.”

Kui tahad isiklikult tutvuda

Kalju Paldisega – Eesti ühe parema energiamehega, tule laupäeval, 16.veebruari kell 17.00 Päriveri klubisse, kus ta esineb loenguga. Pileti hind 50 krooni.

Ootame rohkelt huvilisi!

Kui soovid tema tegemiste kohta infot, saad seda põgusalt interneti kaudu, sisestades otsingusse www.energo.ee või tema nime.

Kohtumiseni! Vilja Alamaa

Tänu usinatele vallakodanikele oleme oma puuduvate lehtede varu tublisti täiendanud, aga endiselt on puudu mõned numbrid.

Are valla infoleht nr 1
Are valla infoleht nr 3
Are valla infoleht nr 4
Are valla infoleht nr 7
Are valla infoleht nr 9
Are valla infoleht nr 15
Are valla infoleht nr 16
Are valla infoleht nr 21

Are valla leht nr 2 (23)

Kui kellelgi on need numbrid olemas, palun võtta ühendust valla sekretäriaga, tel. 44 518 61 et me saaksime need paljundada.

AITÄH, kõigile, kes mulle lehti pakkusid!
Toimetaja.

Kutse perepäevale.

Koostöös Pärnu Naiste Ümarlause, Sauga, Tahkuranna ja Sindi naisühendustega valmis meil projekt „KÄRAKALE EI”.

Ettevõtjatel on käesoleval hetkel või lähiajal võimalik taotleda toetust järgmistest programmidest:

2008. aasta I kvartalis avaneb alustavatele ettevõtetele suunatud **stardi- ja kasvutoetus**, mis on peamiselt mõeldud ettevõtte põhitegevusega seotud materiaalse põhivara (masinad, seadmed, muu inventar) soetamiseks, aga ka näiteks kodulehekülje loomiseks, põhitegevusega seotud rakendustarkvara soetamiseks, tööstusdisaini ja kaubamärgi väljatöötamiseks ning arendamiseks, patendi või kaubamärgi litsentsi omandamiseks, toote vastuvushindamiseks. Maksimaalne taotletav summa on olenevalt ettevõtte vanusest, kasvupotentsiaalst ja prognoositavast käibest kuni 200 000 krooni. Loe lähemalt: <http://www.eas.ee/?id=677>

Nõustamisprogrammi eesmärk on toetada ettevõtete kasvuks vajalike teadmiste ja oskuste arendamist ning rakendamist, kasutades selleks ettevõtte väliseid konsultante ja eksperte. Nõustamisprogrammi prioriteetsed valdkonnad on juhtimissüsteemide arendamine, tootmis- ja tehnoloogiaalane nõustamine, tööohutus ning töötervishoid, ettevõtte diagnostiline audit, riskijuhtimine ning investeringuvajaduste tasuvusuuringud. Minimaalne toetussumma on 5000 ja maksimaalne 200 000 krooni. Toetuse osakaal saab olla maksimaalselt 50% nõustamisteenuse maksumusest. Programm on avatud kuni eelarveliste vahendite lõppemiseni ligikaudu 2008 aasta I kvartali lõpuni. Loe lähemalt: <http://www.eas.ee/?id=926>

Küsi tasuta nõustamist:

Ettevõtte Arendamise, Turunduse ja Kommunikatsiooni Keskus

14. veebruaril kell 20.00 Tori Rahvamajas teater TRET esitleb work-shop lavastus "1000 põhjust"

Tori kirikus Pühapäeval, 17.veebruaril kell 15.00 jumalateenistus armulauaga teenib õpetaja T.Taremaa

Tori kirikus **Pühapäeval, 24.veebruaril kell 14.00**
EESTI VABARIIGI 90. AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD
JUMALATEENISTUS

Vabariigi sünnipäevale pühendatud üritused Pärnus.

23. veebruaril ...

10.00 – 13.00 Eliisabeti kirikus EÜS eksponeerib ajaloolist trikoloori.

10.00 Endla teatri fuajees EV 90. juubelimargi, esimese päeva ümbriku ja eritempli esitlemine.

10.00 Alevi kalmistul “Au langenud kangelastele.”

11.00 Rüütli platsil Eesti Vabariigi väljakuulutamise monumendi avamine.

12.00 EV Kaitsejõudude paraad.

12.00 Keskraamatukogu lasteosakonnas lasteüritus “Karude jututuba”

13.30 Eliisabeti kirikus EV 90. sünnipäeva pidulik kontsert

16.00 Eliisabeti kirikus naiskoor Leelo ja Haaslaava meeskoori kontsert.

19.00 Rüütli platsil Noorte kõned Eestile.

24. veebruaril ...

7.31 Keskväljakul liputseremoonia

10.00 Eliisabeti kirikus pidupäeva jumalateenistus.

14.00 Pärnu Kontserdimajas Eesti vabadussõjast jutustava tummfilmi “Noored Kotkad” ajastutruu linastus.

Mälestame lahkunuid

Villi Reinart 05.03.1941 - 30.12.2007

Hembo Lemmik 10.12.1951 - 27.01.2008

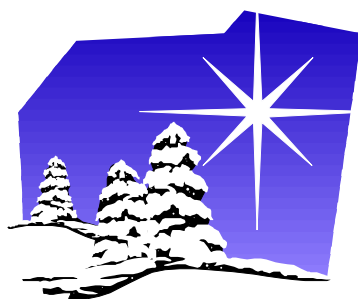
Sel päeval hõõgugu kõik

Su sisemisest särast!

See päev jäägu

loojumatult

teiste vabele

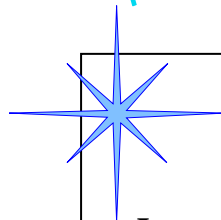
**ÕNNITLEME
SÜNNIPÄEVALAPSI !**

01.03	MILVI-ANN RAIST	65.a. Suigu küla
03.03	ATS PIIRMETS	71.a. Are alevik
04.03	ASTA NAIRIS	80.a. Are alevik
04.03	EVI TILLART	79.a. Kurena küla
05.03	AINO HIIEMÄE	82.a. Elbu küla
06.03	VELJO MIIL	70.a. Niidu küla

**Õnnitleme
väikseid vallakodanikke!**

18. detsembril 2007.a.
sündis Veronika Priimatsile
ja Jaanus Võigasele poeg
Karl - Martin Võigas

08. jaanuaril 2008 sündis
Tiina Tannebaumile ja
Ott Rahulale poeg
Kevin Rahula

**Jaauuaris oli meie endisel
vallavanemal, praegusel
volikogu liikmel
ENN KUSLAPIL
väike juubel.**

Õnnitleme!

Volikogu ja vallavalitsus.

**Järgmine leht ilmub juba õige varsti.
Tegemisi ja toimetamisi on hästi palju. Kirjutage oma
mõtted ja ideed kohe paberile või elektroonilisele
infokandjale ning saatke vallalehe poole teele.
Tähtaeg võiks olla 10. märts.
Jõudu kõigile selle sopa, vihma ja pimedusega võitlemisel,
varsti on kevad käes!**

**Lehe toimetaja: Leelo Lusik
Tel. 5142621; 44 63 596
Oja 4 Are vald,
Pärnumaa 87 301**